

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2017/143

Karar Sayısı : 2018/40

Karar Tarihi: 2/5/2018

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Levent GÖK ve Özgür ÖZEL ile birlikte 124 milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU: 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10. maddesiyle, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 29. maddesine eklenen on dördüncü fıkranın Anayasa'nın 2. ve 7. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline ve yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi talebidir.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

3213 sayılı Kanun'un 29. maddesine 7020 sayılı Kanun'un 10. maddesiyle eklenen iptali talep edilen kuralı da içeren değişiklikler şöyledir:

“(Değişik fıkra: 18/5/2017-7020/10 md.) Birbirine bitişik veya yakın maden sahaların-da, yapılan üretimin çevresel etkileri, şehirleşme, işletme güvenliği, rezervin verimli işletilmesi ve benzeri sebeplerden dolayı yapılacak proje ve planlama çerçevesinde Genel Müdürlüğün teklifi ve Bakan onayı ile maden bölgesi ilan edilebilir. Maden bölgesindeki ruhsatların bir veya birden fazla ruhsatta birleştirilmesi Genel Müdürlükçe yapılır.

(Ek fıkra: 18/5/2017-7020/10 md.) Maden bölgesinde belirlenen alandaki ruhsatların tüzel kişiliği haiz bir şirkette birleştirilmesi için ruhsat sahiplerine altı aya kadar süre verilir. Ruhsat sahiplerinin kurulacak olan bu şirketteki ortaklık payları, maden rezervi de göz önüne alınarak belirlenir. Ruhsatların birleştirilmesi, belirlenen alandaki toplam rezervin en az yarısına tekabül eden ruhsat sahiplerinin talebi hâlinde gerçekleştirilir. Bu talep sahipleri ikiden az olamaz. Talep sahibinin iki olması hâlinde ise hissedarlardan birinin rezerv oranı en az yüzde on olmalıdır. Yeterli talebin sağlanamaması durumunda belirlenen alandaki tüm ruhsatlar iptal edilir. Bu sahalar, alan sınırlamasına bağlı kalmaksızın Genel Müdürlük tarafından belirlenen kriterlere göre ihale edilerek ruhsatlandırılır. İptal edilen ruhsatlara ilişkin Genel Müdürlükçe tespit edilen yatırım giderleri Bakanlık bütçesinden karşılanır. Birleşen ruhsatların alan sınırlarını belirleme yetkisi Genel Müdürlüğe aittir. Maden bölgesi içerisinde bulunan ihalelik sahalar, ihale taban bedeli yatırılarak birleşen ruhsata ilave edilebilir.

(Ek fıkra: 18/5/2017-7020/10 md.) Belirlenen alandaki toplam rezervin en az yarısına tekabül eden ruhsat sahiplerince birleştirmenin talep edilmesi hâlinde, birleştirmeye dâhil olmayan diğer ruhsatlar iptal edilir. İptal edilen ruhsatların Genel Müdürlükçe tespit edilen yatırım giderleri, birleştirme yapılan ruhsat sahibince ödenir ve bu ruhsat alanları birleştirilmiş ruhsata ilave edilir. Tespit edilen yatırım giderinin ruhsat sahibince altı ay içinde ödenmemesi hâlinde ise belirlenen alandaki ruhsatların tümü iptal edilir.

(Ek fıkra: 18/5/2017-7020/10 md.) Şehirleşme, çevresel ve benzeri etkiler dikkate alınarak bazı alanlardaki I. Grup ve II. Grup (a) madencilik faaliyetleri valilik görüşü ile Bakanlık tarafından kısıtlanabilir. Bakan onayı ile kısıtlanan alandaki I. Grup ve II. Grup (a) bendi maden ruhsatları, rezervi dikkate alınmak suretiyle maden bölgesine ya da başka bir alana taşınarak ruhsatlandırılabilir. Bu tür ruhsatlandırma işlemi ihalelik sahalar üzerinde de ihalesiz yapılabilir. Kısıtlama ve taşınma alanlarındaki rezerv tespitleri valiliklerce yapılır.

(Ek fıkra: 18/5/2017-7020/10 md.) Maden bölgesi olan illerde bu bölgeleri yönetmek üzere maden bölgesi komisyonu kurulur. Bu komisyon, büyükşehirlerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı bünyesinde, diğer illerde ise il özel idaresi bünyesinde faaliyet gösterir. Komisyon; valilik, ilgili belediye ve ruhsat sahibi şirket temsilcilerinden oluşur.

(Ek fıkra: 18/5/2017-7020/10 md.) Komisyon, ruhsat sahasındaki faaliyetlerin proje-ye, çevre ve insan sağlığına uygun yürütülmesini kontrol ederek madencilik faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması dâhil gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar. Komisyon geçici olarak durdurma faaliyetlerini Genel Müdürlüğe bildirir. Genel Müdürlük, komisyonun maden bölge-leri ile ilgili faaliyetlerini inceler ve denetler.

(Ek fıkra: 18/5/2017-7020/10 md.) Ruhsat sahibi tarafından, ocak başı satış tutarının %0,5'i, komisyonun maden bölgesi için yapacağı harcamaları karşılamak üzere, büyükşehirlerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, diğer illerde ise il özel idaresi hesabına yatırılır. Maden bölgesindeki her grup maden işletme ruhsatı için bu Kanun kapsamında irtifak ve/veya intifa hakkı tesis edilebilir ve kamulaştırma yapılabilir. Maden bölgesi alanında rüdvans sözleşmesi yapılamaz ve varsa mevcut sözleşmeler iptal edilir.

(Ek fıkra: 18/5/2017-7020/10 md.) Maden bölgesi ilan edilmesi, ruhsatların birleştirilmesi, taksiri ve iptal edilmesi, yatırım giderlerinin belirlenmesi ve ödenmesi, maden sahalarının ihale edilmesi, rezerv tespiti ve ruhsatlandırma, bir veya birden fazla il sınırına giren maden bölgeleri komisyonunun oluşturulması, toplanma ve çalışma süresi, görev ve yetkileri, faaliyetlerin inceleme ve denetimi ile ruhsatların taşınması, proje ve planlaması gibi uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İctüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in katılımlarıyla 26/7/2017 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

2. Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör Sadettin CEYHAN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu kanun hükmü, dayanan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Genel Açıklama

3. 7020 sayılı Kanun'la 3213 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle belirli maden sahalarında *maden bölgesi* ilan edilmesi ve bunun tabii sonucu olarak ortaya çıkan birtakım zaruri iş ve işlemler düzenlenmiştir.

4. 3213 sayılı Kanun'un 29. maddesinin yedinci fıkrasında, birbirine bitişik veya yakın maden sahalarında, yapılan üretimin çevresel etkileri, şehirleşme, işletme güvenliği, rezervin verimli işletilmesi gibi sebeplerden dolayı yapılacak proje ve planlama çerçevesinde Maden İşleri Genel Müdürlüğünün teklifi ve Bakan onayı ile *maden bölgesi* ilan edilebileceği belirtilmiştir.

5. Kanun'un söz konusu maddesiyle, maden bölgesi ilan edilen alanlardaki ruhsatların birleştirilmesi yöntemi de benimsenmiştir. Buna göre maden bölgesinde belirlenen alandaki ruhsatların tüzel kişiliği haiz bir şirkette birleştirilmesi için ruhsat sahiplerine altı aya kadar süre verilecektir. Ruhsat sahiplerinin kurulacak olan bu şirketteki ortaklık payları, maden rezervi de göz önüne alınarak belirlenecek; ruhsatların birleştirilmesi, belirlenen alandaki toplam rezervin en az yarısına tekabül eden ruhsat sahiplerinin talebi hâlinde gerçekleştirilecektir. Yeterli talebin sağlanamaması durumunda, belirlenen alandaki tüm ruhsatlar iptal edilecek ve bu sahalar, alan sınırlamasına bağlı kalmaksızın Genel Müdürlük tarafından belirlenen kriterlere göre ihale edilerek ruhsatlandırılacaktır. İptal edilen ruhsatlara ilişkin olarak Genel Müdürlükçe tespit edilen yatırım giderleri Bakanlık bütçesinden karşılanacaktır. Birleşen ruhsatların alan sınırlarını belirleme yetkisi Genel Müdürlüğe ait olacak ve maden bölgesi içerisinde bulunan ihalelik sahalar, ihale taban bedeli yatırılarak birleşen ruhsata ilave edilebilecektir. Belirlenen alandaki toplam rezervin en az yarısına tekabül eden ruhsat sahiplerince birleştirmenin talep edilmesi hâlinde, birleştirmeye dâhil olmayan diğer ruhsatlar iptal edilecek, iptal edilen ruhsatların Genel Müdürlükçe tespit edilen yatırım giderleri, birleştirme yapılan ruhsat sahibince ödenecek ve bu ruhsat alanları birleştirilmiş ruhsata ilave edilecektir. Tespit edilen yatırım giderinin ruhsat sahibince altı ay içinde ödenmemesi hâlinde ise belirlenen alandaki ruhsatların tümü iptal edilecektir.

6. Maddenin onuncu fıkrasında ruhsatların taksir ve taşınması ile ilgili hükümler yer almaktadır. Fıkıyla şehirleşme, çevresel ve benzeri etkiler dikkate alınarak bazı alanlardaki I. Grup ve II. Grup (a) madencilik faaliyetlerinin valilik görüşü ile Bakanlık tarafından kısıtlanabileceği ve Bakan onayı ile kısıtlanan alandaki I. Grup ve II. Grup (a) bendi maden ruhsatlarının, rezervi dikkate alınmak suretiyle maden bölgesine ya da başka bir alana taşınarak ruhsatlandırılabilmesi yönünde bir düzenleme getirilmiştir. Fıkıya göre bu tür ruhsatlandırma işlemi ihalelik sahalarda üzerinde de ihalesiz yapılabilecektir. Kısıtlama ve taşınma alanlarındaki rezerv tespitleri ise valiliklerce yapılacaktır.

7. Maddenin on birinci, on ikinci ve on üçüncü fıkraları ise ilan edilen maden bölgelerini idare etmek üzere kurulması öngörülen *maden bölgeleri komisyonları* ile ilgili hükümleri ihtiva etmektedir. Komisyon, büyükşehirlerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı bünyesinde, diğer illerde ise il özel idaresi bünyesinde faaliyet gösterecek ve valilik, ilgili belediye ve ruhsat sahibi şirket temsilcilerinden oluşacaktır. On ikinci fıkra hükmüne göre Komisyon, ruhsat sahasındaki faaliyetlerin projeye, çevre ve insan sağlığına uygun yürütülmesini kontrol ederek madencilik faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirlerin alınması görevini haizdir. Komisyonun maden bölgeleri ile ilgili faaliyetlerini inceleme ve denetleme görevi ise Genel Müdürlük tarafından yapılacaktır. On üçüncü fıkıya göre ruhsat sahipleri tarafından, ocak başı satış tutarının binde beşi, komisyonun maden bölgesi için yapacağı harcamaları karşılamak üzere, büyükşehirlerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, diğer illerde ise il özel idaresi hesabına yatırılacaktır. Maden bölgesindeki her grup maden işletme ruhsatı için bu Kanun kapsamında ittifak ve/veya intifa hakkı tesis edilebilecek ve kamulaştırma yapılabilecektir. Ayrıca maden bölgesi alanında rödövans sözleşmesi yapılamayacak ve varsa mevcut sözleşmeler iptal edilecektir.

B. İptal Talebinin Gerekçesi

8. Dava dilekçesinde özetle; maden bölgesi ilan edilmesi ve maden bölgeleri ile ilgili yapılacak her türlü iş ve işlemler, maden komisyonu oluşturulması ve çalışma usul ve esasları ile uygulamaya ilişkin bütün hususlarda düzenleme yapma yetkisinin sınırları belirsiz bir şekilde Bakanlığa verilmesinin belirlilik ilkesine aykırı olduğu, ayrıca Kanun’la düzenlenmesi gereken konularda genel hususlar belirlenmeden düzenleme yapma yetkisinin yürütme organına verilmesinin yasama yetkisinin devri anlamına geldiği belirtilerek kuralın Anayasa’nın 2. ve 7. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

C. Anayasa’ya Aykırılık Sorunu

9. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’un 43. maddesi uyarınca kural ilgisini nedeniyle Anayasa’nın 168. maddesi yönünden de incelenmiştir.

10. Dava konusu kural, maden bölgesi ilan edilmesi, ruhsatların birleştirilmesi, taksiri ve iptal edilmesi, yatırım giderlerinin belirlenmesi ve ödenmesi, maden sahalarının ihale edilmesi, rezerv tespiti ve ruhsatlandırma, bir veya birden fazla il sınırına giren maden bölgeleri komisyonunun oluşturulması, toplanma ve çalışma süresi, görev ve yetkileri, faaliyetlerin inceleme ve denetimi ile ruhsatların taşınması, proje ve planlaması gibi uygulamaya ilişkin usul ve esasların Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceğini hüküm altına almaktadır.

11. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve kanunlarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

12. Hukuk devletinin temel ilkelerinden biri de “belirlilik”tir. Bu ilkeye göre yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Belirlilik ilkesi, hukuksal güvenle bağlantılı olup birey yasadan belirli bir kesinlik içinde hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını bilmelidir. Birey ancak bu durumda kendisine düşen yükümlülükleri öngörebilir ve davranışlarını ayarlar. Hukuk güvenliği; normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar.

13. Yasama organının bir konuda düzenleyici işlem yapma yönünde yürütme organına yetki vermesi tek başına belirlilik ilkesine aykırı değildir. Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihadına göre belirlilik ilkesi bireylerin hukuk kurallarını önceden bilmeleri, tutum ve davranışlarını bu kurallara göre güvenle belirleyebilmeleri anlamını taşımaktadır. Belirlilik ilkesi yalnızca yasal belirliliği değil daha geniş anlamda hukuki belirliliği ifade etmektedir. Bir başka deyişle hukuk kurallarının belirliliğinin sağlanması yalnızca kanunla düzenleme yapılması anlamına gelmemektedir. Yasal düzenlemeye dayanarak erişilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir gibi niteliksel gereklilikleri karşılaması koşuluyla mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici işlemleri ile de hukuki belirlilik sağlanabilir. Hukuki belirlilik ilkesinde asıl olan, bir hukuk normunun uygulanmasıyla ortaya çıkacak sonuçların o hukuk düzeninde öngörülebilir olmasıdır. Dolayısıyla kanun koyucunun bir konuda yürütme organına düzenleyici işlem yapma yetkisi vermesi ve yürütme organının da bu yetkiye dayanarak o konuya ilişkin esas ve usulleri ayrıntılı olarak düzenlemesi belirlilik ilkesine aykırılık oluşturmamaktadır.

14. Anayasa'nın 7. maddesinde “*Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.*” denilmektedir. Yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olması ve bu yetkinin devredilememesi kuvvetler ayrılığı ilkesinin bir gereğidir. Bu hükme yer veren Anayasa'nın 7. maddesinin gerekçesinde yasama yetkisinin parlamentoya ait olması hususu *demokrasi rejimini benimseyen siyasi rejimlerde kaçınılmaz bir durum* olarak nitelendirilmiştir.

15. Anılan madde gerekçesinden de anlaşılacağı üzere, yasama yetkisinin devredilmezliği esasen kanun koyma yetkisinin TBMM dışında başka bir organca kullanılmaması anlamına gelmektedir. Anayasa'nın 7. maddesi ile yasaklanan husus, kanun yapma yetkisinin devredilmesi olup bu madde, yürütme organına hiçbir şekilde düzenleme yapma yetkisi verilemeyeceği anlamına gelmemektedir. Kanun koyucu, yasama yetkisinin genelliği ilkesi uyarınca bir konuyu doğrudan kanunla düzenleyebileceği gibi bu hususta düzenleme yapma yetkisini yürütme organına da bırakabilir.

16. Yürütmenin türevselliği ilkesi gereğince yürütme organının bir konuda düzenleme yapabilmesi için yasama organınca yetkilendirilmesi gerekmektedir. Kural olarak, kanun koyucunun genel ifadelerle yürütme organını yetkilendirmesi yeterli olmakla

birlikte Anayasa'da kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda genel ifadelerle yürütme organına düzenleme yapma yetkisi verilmesi, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine aykırılık oluşturmaktadır. Bu nedenle Anayasa'da temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması, vergi ve benzeri mali yükümlülüklerin konması ve memurların atanmaları, özlük hakları gibi münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda, kanunun temel esasları, ilkeleri ve çerçeveyi belirlemiş olması gerekmektedir. Anayasa koyucunun açıkça kanunla düzenlenmesini öngördüğü konularda, yasama organının temel kuralları saptadıktan sonra, uzmanlık ve idare tekniğine ilişkin hususları yürütmeye bırakması, yasama yetkisinin devri olarak yorumlanamaz.

17. Anayasa'nın 168. maddesinde “*Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelkişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzelkişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir.*” denilmek suretiyle, madenlerle ilgili olarak da birtakım konuların kanunla düzenlenmesi açıkça öngörülmüştür. Buna göre, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzelkişiler eliyle yapılmasını öngördüğü madencilik faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar açıkça kanunda gösterilecek ve bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve yaptırımlar kanunda belirtilecektir. Sayılan hususlar dışında kalan konuların ise münhasıran kanunla düzenlenmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

18. Kanun'da 7020 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerle birbirine yakın veya bitişik maden sahalarında “*maden bölgesi*” ilan edilmesi, bu bölgelerdeki faaliyetleri kontrol etmek ve denetlemek üzere “*maden bölgesi komisyonu*” kurulması ve bunların tabii sonucu olarak ortaya çıkan ruhsatların birleştirilmesi, taksiri ve taşınması, birleşme olmayan sahaların durumu gibi bazı zaruri iş ve işlemler düzenlenmiş, dava konusu kuralla da maden bölgesi ilan edilmesi ve bunun doğal bir sonucu olan iş ve işlemlerin uygulamasına ilişkin usul ve esasların Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.

19. Maden bölgeleri ile ilgili hükümler, Kanun'un “*İşletme faaliyeti*” başlıklı 29. maddesinde yer almaktadır. Anılan maddede maden bölgesinin hangi durumlarda ilan edileceği, maden bölgesi ilan edilmesinin süreci, yetkili kurumlar, maden bölgesi ilan edilen alanlardaki ruhsatların durumu, yatırım giderleri ve maden bölgelerinin yönetimi gibi hususlar detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Ayrıca dava konusu kuralın da yer aldığı söz konusu maddede 7020 sayılı Kanun'la eklenen hükümlerde, oluşturulması öngörülen maden bölgeleri ve bu bölgelerdeki madencilik faaliyetlerini kontrol etmek üzere kurulacak maden bölgesi komisyonları ile ilgili olarak Anayasa'da Devlet tarafından yerine getirilmesi öngörülen gözetim ve denetim faaliyetlerine ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Diğer taraftan Kanun'un “*Beyan usulü*” başlıklı 10. maddesinde, “*Faaliyetlerin denetimi*” başlıklı 11. maddesinde ve “*İşletme faaliyeti*” başlıklı 29. maddesinde madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlık tarafından yapılacak denetime ilişkin hükümler ve uygulanacak müeyyideler detaylı bir şekilde düzenlenmiştir. Kanun'un 29. maddesinde maden bölgesi komisyonunun oluşumu ve faaliyetlerine ilişkin temel esaslar belirlenmiştir. Kanun'un 29. maddesinin on ikinci fıkrasında maden bölgesi komisyonuna, madencilik faaliyetlerinin çevre ve insan sağlığına uygun olarak yürütülmesinin kontrolü görevi de verilmiştir. Komisyon yapacağı denetimler sonucunda faaliyetlerin geçici olarak durdurulması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri alacaktır. Kanun'un 7. maddesinin onuncu fıkrasında madencilik faaliyetlerinin çevre ve insan sağlığına uygun şekilde yürütülmesi gerektiği belirtilmiş; çevre ve insan

sağlığına aykırı şekilde yürütülen faaliyetlerin durdurulması yönünde bir müeyyide de benimsenmiştir.

20. Her ne kadar dava konusu kuralla maden bölgesi ilan edilmesi ve maden bölgelerinde yürütülen madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak kontrol ve denetim faaliyetlerini yürütecek olan komisyonların oluşturulması, toplanma ve çalışma süresi, görev ve yetkilerinin Bakanlık tarafından çıkarılacak olan yönetmelikte belirlenmesi öngörülmüş olsa da, 3213 sayılı Kanun'un 7., 10., 11. ve 29. maddelerinde, maden bölgesi ilan edilen ve edilmeyen bölgelerin tümünü kapsayacak şekilde madencilik faaliyetlerinin kontrolü, denetlenmesi ve uygulanacak müeyyidelerle ilgili hususların kanun koyucu tarafından düzenlendiği görülmektedir. Maden bölgesi ilan edilmesi ve madencilik faaliyetleriyle ilgili olarak Devlet tarafından yapılacak kontrol ve denetim faaliyetleri ile uygulanacak müeyyidelerin Kanun'un çeşitli maddelerinde açıkça düzenlendiği, bu suretle Bakanlığı bağlayıcı genel çerçevenin çizildiği, kuralla Bakanlığa tanınan yetkinin maden bölgesi ilan edilmesinin doğal sonucu olan birtakım iş ve işlemlerin Kanun'un anılan hükmü uyarınca uygulamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesinden ibaret olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda Kanun'da çizilen çerçeve içinde kalmak kaydıyla maden bölgeleri ilan edilmesi ve bu bölgelerdeki madencilik faaliyetlerinin kontrol ve denetimi görevlerini yerine getirecek olan komisyonların oluşturulması uygulamalarının bir sonucu olarak ortaya çıkan ruhsatların birleştirilmesi, taksiri ve iptal edilmesi, yatırım giderlerinin belirlenmesi ve ödenmesi, birleştirmeye dâhil olmayan maden sahalarının ihale edilmesi, rezerv tespiti ve ruhsatlandırma, ruhsatların taşınması, proje ve planlaması gibi uygulamaya ilişkin birtakım iş ve işlemlere yönelik değişken ve teknik konularla ilgili uygulama esaslarını belirleme yetkisinin yürütme organına bırakılması; belirsizlik oluşturmadığı gibi yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesinin ihlali anlamına da gelmemektedir.

21. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2., 7. ve 168. maddelerine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

IV. YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

22. Dava dilekçesinde özetle iptali istenen hükmün Anayasa'ya aykırı olduğu ve Anayasa Mahkemesi kararları geriye yürümediğinden dolayı verilecek kararın yürürlüğe girmesine kadar geçecek olan sürede Kanun'un verdiği yetkilere dayanılarak yapılacak işlemler sonucunda ileride telafisi mümkün olmayan zararların doğmasına sebebiyet vereceği belirtilerek kuralların yürürlüklerinin durdurulması talep edilmiştir.

18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10. maddesiyle 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 29. maddesine eklenen on dördüncü fıkraya yönelik iptal talebi, 2/5/2018 tarihi, E.2017/143, K.2018/40 sayılı kararla reddedildiğinden, bu fıkraya ilişkin yürürlüğün durdurulması talebinin REDDİNE, 2/5/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V. HÜKÜM

18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10. maddesiyle 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 29. maddesine

eklenen on dördüncü fıkranın Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE
2/5/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ